

OBSAH

Úvod	25
NAROZENÍ	27
Počet dětí	27
Přirozený výběr	27
(pravěk)	
Vůle otce	28
(antický svět, středověk)	
Právo prvorozených	29
(syn, nebo dcera; primogenitura; dědický řád)	
Dávná historie?	30
(současná Indie; Čína)	
Vítání na svět	31
První přijetí	31
(obřad v pravěku, v antice, ve starém Egyptě; judaistický, buddhistický, pohanský, křesťanský, současný)	
Nemanželské děti	34
Pověry	35
Kde se vzaly	35
(strach, neznalost, pohanská víra v magii)	
Kluk nebo holka?	36

Pro jistotu.....	37
(pověry o zdraví a povaze)	
Mnoho nebezpečí	38
(pověry o smrti)	
Sudičky	38
(věštění osudu; rožanice, sudice)	
Kout a úvod	41
Úkryt	41
(kout a koutnice, jehla i sekera)	
Zákaz vycházení	43
(nečistá žena, podhozenec)	
Do kouta	43
(dárky pro miminko i maminku)	
Úvod	44
(obřad očištění, úvodnice)	
Křest	47
Počátky	47
(baptisterium, piscina, křestní kaple)	
Křtitelnice	49
(křest novorozeňat)	
Význam křtu	51
(dědičný hřich, zmrvýchvstání, člen církve)	
Prokletí nepokřtěných	52
(nekřtěňatka, rychlé křty, penitenciál)	

Násilné křty	54
(<i>christianizace</i>)	
Průběh křtu	54
(<i>kmotr, kmotřenec, křestní list, křtiny</i>)	
Křestní dárek	55
(<i>do peřinky, do vínku; knoflíky, medaile, mince, bankovní účty</i>)	
Křestní obleček	56
(<i>košilka, peřinka, karkulka</i>)	
Hostina	58
(<i>křtiny</i>)	
První koupel	59
(<i>vínek, smývánky</i>)	
Pohánka odnesem, křestánka přinesem	60
(<i>církevní křest a pohanské praktiky</i>)	
Dnes	62
(<i>křty, vítání občánků</i>)	
Kmotrovství	63
Úloha kmotra	63
(<i>křestní slib, poručník</i>)	
Příliš mnoho kmotrů	65
Odmítنout?	66
(<i>hřích, milosrdenství</i>)	
Zánik	67

Jméno	68
Po otci	68
<i>(dědičná jména)</i>	
Starověk	68
<i>(Egypt, Řecko, Řím)</i>	
Jméno a příjmení	69
<i>(křestní jméno, šlechtický predikát, přízvisko)</i>	
Jména na výběr	70
<i>(církevní kalendář, martyrologium)</i>	
Stále více jmen	71
<i>(kult světců, umělá jména)</i>	
Databáze	73
<i>(matriky, zákony)</i>	
Nejčastější jména	74
NAROZENINY A JMENINY	75
Jmeniny	75
Oslavy světců	75
<i>(poutě, posvícení, štandrle)</i>	
Kalendáře	77
<i>(liturgické, občanské)</i>	
Příjmeniny	78

Narozeniny	80
Nebylo co slavit	80
(matriky katolické, protestantské, židovské, civilní)	
Jubilea	81
(Kristova léta, kulatiny, padesátiny)	
Dětská party	82
 SVÁTKY MALÝCH DĚTÍ	85
Dětský svět	85
Malí dospělí	85
(dětství do 7 let, vztah k dětem)	
Škoda rány	86
(výchova)	
Století dítěte	87
(20. století)	
Svátky	88
První přijímání	88
(dětská mše, svaté přijímání, první neděle po Velikonocích)	
První den školy	91
(povinná školní docházka)	
Poslední den školy	92

DOSPÍVÁNÍ	93
Bolestivé dospívání	93
Přírodní národy	93
(<i>iniciační rituály, vstup mezi dospělé</i>)	
Obřízka	95
(<i>mužská, ženská</i>)	
Postřížiny	96
(<i>stříhání vlasů, tonzura</i>)	
Náboženské obřady	99
Bar micva	99
(<i>židovský obřad; bat micva</i>)	
Biřmování	100
(<i>křesťanský obřad; konfirmace</i>)	
Zkoušky dospělosti	102
Pasování na rytíře	102
(<i>rytířský slib, Kodex rytířské cti</i>)	
Sirotčí počty	105
(<i>dětští dědicové, poručníci</i>)	
Společenský debut	107
(<i>ples debutantek dříve a nyní</i>)	
Malí otroci	109
(<i>dětská práce, Fairtrade, adopce na dálku</i>)	

Hranice dospělosti	111
Dospělí podle potřeby	111
(věk dospělosti; syn panovníka, syn rolníka, dívky)	
Osmnáctiny	112
(hranice dospělosti a zodpovědnosti před zákonem, plnoletost)	
VZDĚLÁNÍM K DOSPĚLOSTI	113
Výuční list	113
Učeň	113
(učněm od 8 let, zkouška na tovaryše)	
Tovaryš	115
(mistrovská zkouška; průmyslové školy)	
Stále méně řemeslníků	116
Maturita	116
Zkouška dospělosti	117
(maturitas, svatý týden)	
Maturitní ples	117
(šerpování, imatrikulace)	
Průvod a tabla	118
(loučení se školou před svatým týdnem)	
Talismany a jiné pověry	119
Maturitní večírek	120

Vysoká škola	121
Beánie	121
(<i>přijímací rituály</i>)	
Imatrikulace	123
(<i>slib studentů</i>)	
Promoce	124
(<i>ukončení studia, Spondeo ac polliceor</i>)	
Dlouhá historie	124
(<i>bakalář a mistr</i>)	
Studentská hymna	126
(<i>Gaudeamus igitur...</i>)	
 VSTUP DO MANŽELSTVÍ	127
Manželství	127
Malý slovník	128
(<i>monogamie, polygamie, polygynie, polyandrie</i>)	
Více mužů	128
Více žen	128
(<i>výsada bohatých; nedostatek mužů</i>)	
Slované	129
(<i>mnohoženství, konkubíny</i>)	
Muslimové	130
(<i>mnohoženství, postavení žen</i>)	

Jedna žena	133
(rozvody, následná monogamie)	
Formy sňatku	134
Rodinná svatba	134
(doba starověku a středověku; role otců)	
Církevní sňatky	135
(svátost, svazek dvou lidí; Tridentský koncil)	
Občanské sňatky	139
(od Velké francouzské revoluce dodnes)	
Zcela soukromé sňatky	140
(manželství dohodou)	
Volné svazky a volná láska	141
(feministky, hippies)	
PŘED SVATBOU	144
Výběr partnera	144
Povinnost versus láska	144
(společenské a náboženské rozdíly)	
Válka růží	145
(souhlas panovníka)	
Boje o souhlas	146
(schvalování sňatků)	
Tajné sňatky	147
(Abélard a Heloisa, Romeo a Julie; zákazy a tresty)	

Sňatky z rozumu	149
(pozlování erbů, sňatky a peníze)	
Sňatky z lásky	151
(Boccacio, Goethe, sestry Bronteové, Mácha, Eduard VIII.)	
Bez partnera	153
(podmínkou manželství – majetek)	
Nerovné páry	154
(mladý tovaryš, stará vdova, starý mistr, mladá žena...)	
Věštění	155
Hra s osudem	155
Svatojánská noc	156
(svátek Jana Křtitele)	
Advent	157
(barborky, olovo, jablko...)	
Předmanželské vztahy	161
Panenství	161
(zkouška po svatební noci)	
Teorie a praxe	162
(přástky, soužití na zkoušku)	
Věk a příbuzenské vztahy	165
Dětské svatby	165
(politika a diplomacie)	

Hranice zletilosti	166
(ohlédání let, věk zletilosti)	
Příbuzní	168
(starověk, sedm zakázaných stupňů)	
Zbytečné obavy	170
(rodová degenerace)	
Dohazovači, námluvy, zásnuby	171
Dohazovači	171
(starosvat, námluvčí)	
Osamělá srdce	172
(sňatkové agentury, inzeráty)	
Zásnuby	174
(námluvy, vejselství, manželství na zkoušku)	
Zásnubní prstýnek	176
Ohlášky	177
Svatební smlouva a věno	178
Platba za nevěstu	178
(Evropa, Afrika, Asie)	
Věno	180
(finanční odměna, likvidace rodin)	
Výbava	182
(pomoc pro ženicha)	

Vdovské věno	184
(obvěnění, věnná města, oscle)	
Prolínání	186
(ketuba, mahr)	
Svatební smlouva	187
(dohoda rodin)	
Předmanželská smlouva	189
(smlouva o společném jmění manželů)	
 SVATBA	 191
Přípravy	191
Termín	192
(vhodné a šťastné dny, vliv náboženství a tradice)	
Velké a ještě větší	194
(šlechtické, měšťanské, selské)	
Ale i malé	196
(vdovské)	
Největší	196
(královské)	
Místo	197
(doma, v přírodě, svatební turistika)	
Zvací koláčky	198
(družba, mládenec, svádění hostů, svatební oznamení)	

Svatební funkcionáři	199
(tlampač, družba, družičky)	
Loučení	201
Se svobodou	201
S rodiči	202
Oděv	203
Bílá a černá	203
(královna Viktoria, módní zákazy)	
Závoj	206
(květiny, věnečky, čelenky)	
Krojované svatby	207
(lidové kroje, úvodnice)	
Oblečení svatebních hostů	209
Řeč barev	210
(bílá, červená, zelená, modrá...)	
Něco nového, něco půjčeného	211
Květiny	212
Věnce a myrty	213
Kytice	215
Prsteny	216
Historie	217
(tepna lásky)	

Zlatá pouta	217
(vězeňské okovy i symbol lásky)	
Jak vybírat snubní prsteny	219
Hostina	220
Příprava	222
Kuchařky	222
Restaurace	223
Jídelníček	224
(pravidlo devíti chodů)	
Rajské stromy	225
(svatební koláč, dort)	
Program a zvyky	226
(písň, tanec, vinše)	
Jak unést nevěstu	229
(svatební zvyky)	
Průvody	231
Cesta na oddavky	231
(zvyky a pověry, zatahování)	
Převážení peřin	234
(vozy, svatební praporce)	
Zvyk jako povinnost?	236

PO SVATBĚ	237
Čepení a první noc	237
Čepení	237
(přijetí mezi ženy)	
Důležitá noc	240
(konzumace manželství)	
Jitřní dar	241
(výraz lásky, povinnost podle svatební smlouvy)	
Tobiášovy noci	242
(odklad svatební noci)	
Právo první noci	243
(ius primae noctis, mýty a skutečnost)	
Svatební cesta	244
Vyúčtování	246
Rozvod	247
Vyháním tě!	247
(jednostranný rozvod)	
Co Bůh spojil, člověk nerozlučuj	248
(křesťanský rozvod, konkubíny, klášter)	
Odluka a anulace	251
(odluka od stolu a lože)	
Skandály	253
(historické kauzy u nás i v zahraničí)	

Trest za rozvod	256
Trochu statistiky	256
Střípky ze světa svateb	258
Indie	258
Čína	259
Japonsko	261
Korea	262
Arabské země	262
Skotsko	263
Česká republika	263
Německo	264
Rumunsko	264
Přílohy	
Židovská svatba	266
Staroslovanská svatba	269
Svatba renesančního šlechtice	274
Česká lidová svatba v polovině 19. století	278
Návod na uzavření manželství	285
SVÁTKY STARŠÍ GENERACE	292
Jubilea	292
Narozeniny a svátky	292

Výročí svatby	293
(stříbrná, zlatá...)	
Sjezdy a setkání	294
(školy, obce)	
Pracovní jubilea	294
Odchod do důchodu	295
Čas na odpočinek	295
(špitály, dobročinnost, úcta ke stáří, žebráci u kostela)	
Výminek	298
(smlouvy, stavba výminků)	
Povinné důchody	300
(fondy, dělnické pokladny, sociální pojištění)	
Oslava	301
 POHŘEB	302
Slavnosti	302
Pohřební průvod	302
(plačky, erby, insignie)	
Výročí	306
(zádušní mše, knihy jmen mrtvých)	
Dušičky	307
(Památka zesnulých)	

Chápání smrti	308
Starověk	308
(vážení srdce)	
Smrt jako začátek	310
(poslední soud, očistec, ráj)	
Dobrá smrt	311
(poslední pomazání)	
Znamení smrti	313
(zvuky, zvířata, snáře)	
Krásná smrt	316
(vznešená smrt, usnul navěky, zde spí)	
Moderní doba a zapírání smrti	316
Malé dějiny pohřbívání	318
Strach z mrtvých	318
(upíří hroby)	
Pod ochranou světců	320
(mučedníci a světci)	
Městské hřbitovy	321
(kostelní hroby, pohřební jámy)	
Život na hřbitovech	322
(hřbitovní azyl, místo setkávání)	
Nové hřbitovy	324
(rodinné hrobky, náhrobky, místa rozjímání)	

Novinka 19. století	326
(návrat do historie, pohřeb žehem)	
Slované	327
Mohyly	327
(hiát, hrobky pro mnoho generací)	
Křesťanské pohřby	329
(milodary)	
Střídmost husitů	330
(svatokupectví)	
Současnost	331
(dvojí způsob pohřbívání, kolumbária, rozptyl)	
Střípky ze světa	333
Japonsko	333
Jižní Korea	333
Tradiční cikánský pohřeb	334
Kuriózní zákon	335
Největší pohřby	335
Výběr z literatury	338